

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djulietta prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, în cauza penală privindu-o pe

Sandu Lidia xxxxx, născută la xxxxx, originară din raionul xxxxxx, domiciliată în mun. Chișinău, xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 08.02.2018 - 19.03.2018;
2. Instanța de apel: 20.04.2018 - 12.09.2018;
3. Instanța de recurs: 01.11.2018 - 05.12.2018.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 19 martie 2018, Sandu Lidia a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(2) lit. c) Cod penal și în baza acestei norme legale, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 de unități convenționale, ceea ce constituie 27 500 de lei.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3 900 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

Corpul delict: certificatul de naștere seria xxxxx pe numele xxxxx, s-a dispus a rămâne la dosar pe tot termenul de păstrare a lui.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Sandu Lidia, la o dată nestabilă de organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă și înțelegând caracterul prejudiciabil și ilegal al acțiunilor sale, a confecționat și deținut un document oficial fals de importanță deosebită și anume - certificat de naștere seria xxxxx, pe care la 19 mai 2017, prin intermediul lui Morev Alexandru, l-a depus la

Direcția Apostilă a Ministerului Justiției din str. 31 august 1989 nr. 82, mun. Chișinău, cu cerere de aplicare a apostilei. Conform răspunsului Serviciului Stare Civilă nr. 01/06-14156 din 29.05.2017, certificatul de naștere seria xxxxx pe numele xxxxx – nu este autentic.

La cererea scrisă a inculpatei Sandu Lidia, prin încheierea din 27.02.2018, prima instanță a dispus examinarea cauzei penale în ordinea prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală pe baza probelor indicate în rechizitoriu (f.d.123 – 124).

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Chișinău, oficiul Buiucani, Eugeniu Novac solicitând admiterea apelului, casarea parțială a sentinței instanței de fond în partea soluționării cererii privind încasarea cheltuielilor judiciare și emiterea unei decizii în această parte, prin care de la inculpata Sandu Lidia să se încaseze cheltuielile judiciare în mărime de 5720 de lei.

3.1 În motivarea cererii declarate, apelantul a invocat că cheltuielile judiciare urmează a fi încasate de la inculpată în temeiul prevederilor art. art. 227 și 229 Cod de procedură penală, în mărimea deplină de 5720 de lei, dintre care 3900 de lei pentru efectuarea examinărilor grafoscopice și tehnice a documentelor – raportul de expertiză nr.34/12/1-R-6348 din 01.12.2017 și 1820 de lei pentru efectuarea examinărilor – raportul de expertiză nr.34/12/1-R-4574 din 18.08.2017.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018 a fost admis apelul, casată, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 19.03.2018 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sandu Lidia a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) de unități convenționale, echivalentul sumei de 25 000 lei (douăzeci și cinci de mii de lei).

A fost respinsă ca neîntemeiată cerința acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpata Sandu Lidia în beneficiul statului a sumei de 5720 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

Corpus delict: certificatul de naștere seria xxxxx urmează a fi păstrat la materialele dosarului pentru tot termenul de păstrare a acestuia.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel reieșind din faptul că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.12 a fost declarată neconstituțională lit. c) de la alin.(2) al art. 361 Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, a conchis de a exclude din învinuirea înaintată lui Sandu Lidia calificativul „referitor la un document de importanță deosebită” astfel, acțiunile

inculpatei Sandu Lidia fiind calificate potrivit prevederilor art. 361 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false* în următoarele circumstanțe: Sandu Lidia, la o dată nestabilită de organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă și înțelegând caracterul prejudiciabil și ilegal al acțiunilor sale, a confeționat și deținut un document oficial fals și anume - certificat de naștere seria xxxxx, pe care la 19.05.2017, prin intermediul lui Morev Alexandru, l-a depus la Direcția Apostilă a Ministerului Justiției din str. 31 august 1989 nr. 82, mun. Chișinău, cu cerere de aplicare a apostilei. Conform răspunsului Serviciului Stare Civilă nr. 01/06-14156 din 29.05.2017, certificatul de naștere seria xxxxx – nu este autentic.

Totodată instanța de apel a reținut că, prin cererea scrisă a inculpatei acceptată prin încheierea din 27.02.2018, cauza a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală pe baza probelor indicate în rechizitoriu (f.d.123 – 124).

În ce privește pedeapsa aplicată inculpatului, având în vedere circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că inculpata și-a recunoscut vina, a comis o infracțiune ușoară, iar anterior nu a comis nici o infracțiune și întrucât la materialele cauzei nu există probe care ar atesta că pedeapsa cu amendă nu ar duce la corectarea inculpatei, instanța de apel a considerat că este just și echitabil ca inculpatei Sandu Lidia, recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, să i se aplice pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 de unități convenționale, pedeapsă care va duce la corectarea inculpatei, fiind una de natură să restabilească echilibrul social perturbat prin comiterea infracțiunii și să asigure, totodată, realizarea scopului legii penale.

Cu referire la cerința acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpata Sandu Lidia în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime deplină de 5720 lei, Colegiul penal a considerat că, această cerință este neîntemeiată și corect a fost respinsă de către prima instanță.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs* ordinar de către acuzatorul de stat, procuror în procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djulieta, indicând temeiul art. 427 alin. 1) pct. 6) Cod procedură penală, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei în latura cheltuielilor de judecată, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în instanța de apel, în altă componentă invocând că cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Sandu Lidia urmează a fi încasate din contul acesteia făcând trimitere la art. 227-229 Cod procedură penală și modificările survenite la art. 143 Cod procedură penală în vigoare din 09.02.2018.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența erorilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.1. Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. 1), 5), 417 alin. 8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul avocatului în numele inculpatului motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

Colegiul penal constată că argumentele din recursul declarat de acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djulieta sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute,

hotărârile instanțelor corespunzând tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legale și întemeiate.

Instanța de recurs, respinge argumentele recurentului, precum că cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Sandu Lidia urmează să fie încasate din contul acesteia or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Astfel, Colegiul penal reține că, normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul inculpatei a cheltuielilor judiciare, ceea ce constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizelor, iar prevederile legale la care face trimitere acuzatorul de stat, nu prevăd astfel de cheltuieli, ce pot fi încasate din contul inculpatului.

Procurorul solicită în baza art. 227-229 Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate în mărime totală de 3900 lei pentru efectuarea examinărilor grafoscopice și tehnice a documentelor – raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-6348 din 01.12.2017 (f. d. 29-32);– raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-4574 din 18.08.2017 (f. d. 81-85).

În susținerea celor menționate supra, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Aceste norme procedurale invocate de acuzatorul de stat și menținute de instanțele de fond nu reglementează încasarea din contul inculpatului a mijloacelor bănești, cu titlul de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, care sunt achitate din bugetul de stat.

Prin urmare, se reține că examinările grafoscopice și tehnice a documentelor – raportul de expertiză nr.34/12/1-R-6348 din 01.12.2017 și raportul de expertiză nr.34/12/1-R-4574 din 18.08.2017, au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, astfel constituie cheltuieli ce urmează a fi achitate, conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (până la modificările din 09 februarie 2018), din contul mijloacelor bugetului de stat, ținând cont de prevederile art. 3 Cod de procedură penală, care stipulează, că în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpată a sumei de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondată.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2018, în cauza penală privindu-o pe *Sandu Lidia xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie